

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00119890582 120308932
Konu : Soru Önergesi (7/40571)

24.03.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/40571
GK 112

İlgi : 24.02.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1804977 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Balıkesir Milletvekili Sayın Burak DALGIN tarafından verilen 7/40571 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 4D8A82A7-A9CC-478A-89F3-DC8FCD0121D6

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı no:151 Eskişehir Yolu 9 Km 06800

Çankaya/ANKARA

Telefon No: 03124491344 Faks No: 03124491341

e-Posta: s.asrak@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

SEVGİ ASRAK

Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni

Telefon No: 03124491344

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Bahkesir Milletvekili Sayın Burak DALGIN'a Ait 7/40571 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-6) Türkiye'nin AB tarafından imzalanan tercihli ticaret anlaşmalarından kaynaklanan yükümlülükleri otomatik olarak üstlenmesi söz konusu değildir. Bakanlığımızca gerek Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) akdedilmesi yoluyla gerek üreticilerimizin korunması aracılığıyla ülkemizin ticari menfaatlerinin korunmasına azami önem atfedilmektedir. Öte yandan, AB ile STA süreçlerinin daha uyumlu bir yapıya kavuşturulması, Gümrük Birliği (GB)'nin güncellenmesi vizyonumuzun en temel yapıtaşlarından birini teşkil etmektedir.

GB ile tesis edilen kurumsal ve mevzuat altyapısı sayesinde ülkemiz, önemli ölçekte Avrupa Birliği (AB) menşeli doğrudan yatırımlara ev sahipliği yapmaktadır. AB açısından Türkiye "konvansiyonel üçüncü ülke" değil, AB değer zincirlerinin tamamlayıcı ve güçlendirici bir parçası olarak bir sanayi ortağıdır.

Türkiye'nin AB'nin son açıkladığı taslak ile "Made in EU/AB'de Üretilmiştir" yaklaşımına dahil edilmesi de AB sermayeli yatırımların ülkemizdeki ağırlığı, karşılıklı tedarik zinciri bağımlılığının ve entegre olmuş sanayilerin bir sonucudur. Bu önemli husus AB kurumları ve üye ülkeler nezdinde birçok platformda dile getirilmekte ve GB'nin güncellenmesinin en kısa sürede yapılması gündemde tutulmaktadır.

Bununla birlikte, AB-Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması ve ülkemize muhtemel etkilerine ilişkin çalışmalar yürütülmektedir. GB kapsamında ticaret menşe kriteri olmaksızın, "serbest dolaşım" esasıyla yürütülmektedir. Ayrıca, lojistik üstünlüğümüz ile AB teknik düzenlemeleri ve standartlarına tam uyumu ülkemizi AB'nin STA ortaklarından ayıran unsurlardır. Türk ihracatçısının rekabet gücünü sadece gümrük duvarları değil, üretim kalitesi belirlemektedir. Dolayısıyla, esasen Türkiye olarak bu ortamda rekabet ettiğimiz dikkate alındığında, AB'nin açılımlarının etkisinin de sınırlı olacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda, ilgili STA'nın genel olarak AB'ye ihracatımızın üzerindeki etkisinin sınırlı olacağı öngörülmektedir.

Öte yandan, 2024 verilerine göre AB ithalatı içinde MERCOSUR'un payı %1'dir. Ürün kompozisyonu incelendiğinde MERCOSUR'un AB'ye ihracatının ağırlıklı olarak tarım ve hammadde ürünlerinden, Türkiye'nin ise büyük ölçüde sanayi ürünlerinden oluştuğu görülmektedir. Türkiye'nin AB'ye ihracatının %92'si sanayi ürünleridir. Bu nedenle iki taraf arasında yoğun bir ürün çakışması bulunmamaktadır. Nitekim AB'nin MERCOSUR'dan en fazla ithal ettiği ürünlerde Türkiye'nin payı yalnızca %0,5 düzeyindedir. Ayrıca Türkiye'nin ihracat yapısının MERCOSUR ülkelerine kıyasla daha çeşitlenmiş olduğu görülmektedir.

Dolayısıyla mevcut veriler ışığında AB-MERCOSUR STA'sının Türkiye'ye kısa vadeli ve doğrudan etkilerinin sınırlı olacağı, ancak uzun vadeli ve yapısal etkilerin dikkatle izlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Türkiye'nin AB ile GB sayesinde sahip olduğu serbest dolaşım, teknik mevzuat uyumu ve AB tedarik zincirlerine entegrasyonu da ülkemizin rekabet gücünü artıran önemli diğer unsurlardır.

Türkiye ile AB arasındaki Gümrük Birliği'nde öngörülen stratejik entegrasyon çerçevesinde vize rejiminin kısıtlayıcı etkilerin ve engellerin bertarafı için Dışişleri Bakanlığımız koordinasyonunda çok boyutlu ve düzenli bir diplomasi yürütülmektedir. 15 Temmuz 2025 tarihinde "Türk vatandaşlarına çok girişli Schengen vizesi alınmasında kolaylık sağlanmasına ilişkin Avrupa Komisyonunun C(2025) 4694 sayılı Kararı" muhataplar nezdinde kararlılıkla sürdürülen temasların önemli bir sonucudur.

Bununla birlikte, süreç burada noktalanmamış olup, vize kolaylıklarından en üst düzeyde faydalanmamız için, Avrupa Komisyonu nezdindeki girişimlerimiz aynı kararlılıkla sürdürülmektedir.

GB'nin kapsamının genişletilmesi ve güncellenmesi hedefi doğrultusunda, Türkiye ve AB arasında bir yol haritası oluşturulmuş; bu kapsamda son dönemde AB ile birçok teknik ve üst düzey temas gerçekleştirilmiştir.

Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Ticaret Diyalogu (YDTD) hayata geçirilmiştir. Diyalogun ilk toplantısı, her iki taraftan kamu ve iş dünyası temsilcilerinin katılımıyla 8 Temmuz 2024 tarihinde Brüksel'de; ikinci toplantısı ise 1 Temmuz 2025 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantılarda ikili ticari sorunların çözümüne yönelik somut adımlar atılmış ve yeşil dönüşüm ve dijital ticaret başta olmak üzere iş birliği alanları ele alınmıştır. YDTD'nin üçüncü toplantısının 2026 yılı içinde Brüksel'de gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu ana çerçevede, teknik ve üst düzey temaslar ve ortaklık organları toplantıları aralıksız belirlen takvimler çerçevesinde sürdürülmektedir.